

AKTUÁLIS JOGGYAKORLATI KÉRDÉSEK

**A szerződések módosításával és
teljesítésével kapcsolatban**

TÉMAKÖRÖK

- A közbeszerzési szerződések módosítása
- A közbeszerzési szerződések teljesítésével kapcsolatos joggyakorlat

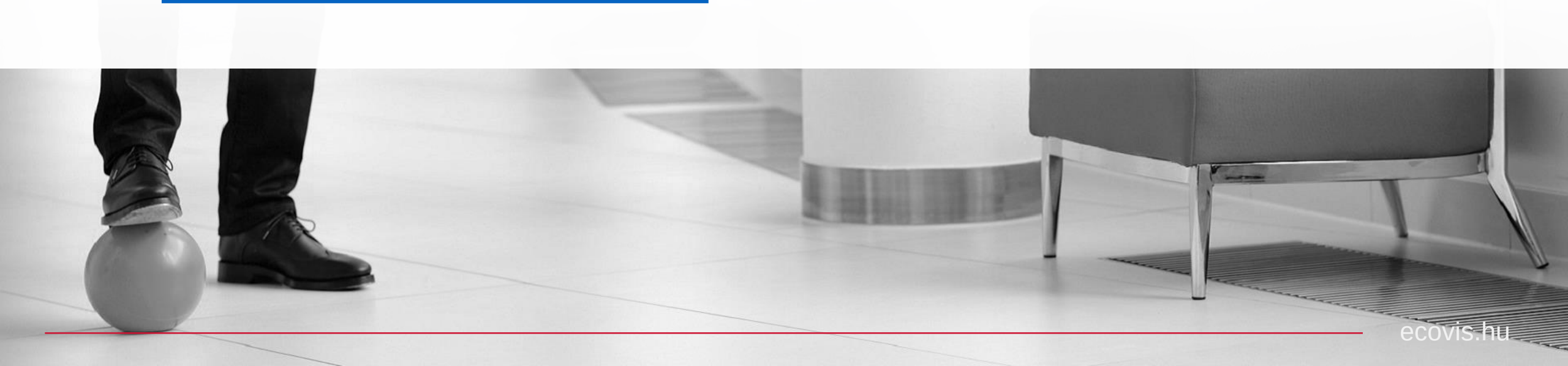

ÚTMUTATÓK

A Közbeszerzések Tanácsának útmutatója a közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződések Kbt. szerinti módosításával, valamint teljesítésével kapcsolatos egyes kérdésekről - KÉ. 2017. évi 81. szám; 2017. május 19.

Útmutató a közbeszerzések központi ellenőrzéséről és engedélyezéséről szóló 320/2015. (X. 30.) Korm. rendelet szerinti ellenőrzéshez: Szerződéskötések és szerződésmódosítások ellenőrzése

ALAPVETÉSEK

- **Főszabály: Felek egybehangzó, közös akarata** szükséges

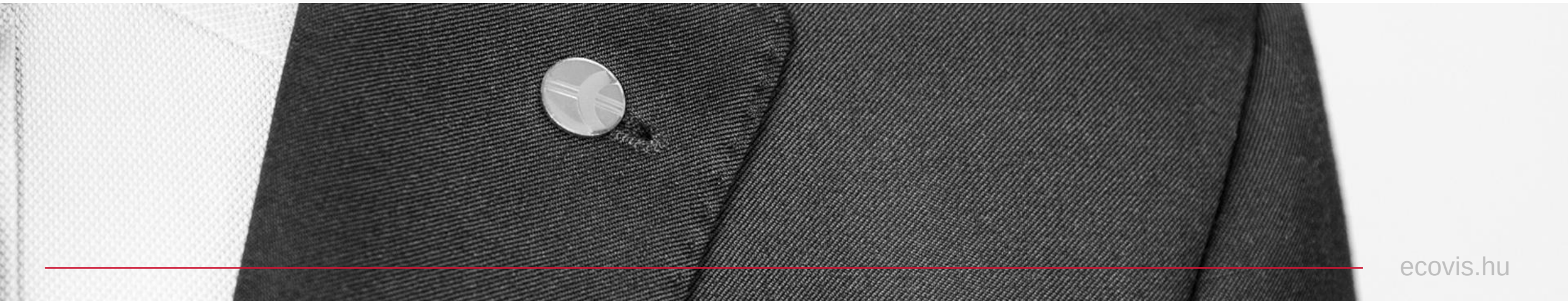
Melyik szerződés módosítható?

- Kizárólag a szerződés **időbeli hatályának fennállása alatt** (megszűnt, vagy egyéb módon hatályát veszett szerződés [Pl. mindkét fél által teljesített] nem módosítható – D.260/2013) – Kivétel: szavatossági, jótállási és kártérítési kérdések
- **Lejárt szerződés:** ajánlattevő késedelme (teljesítési határidő elmulasztása) esetén a szerződés hatályos – a késedelem jogkövetkezményei alkalmazandóak/alkalmazhatóak – **lehetőség van a szerződés módosítására** (Korlát: Kbt. 142. §(2)-(3) bekezdés)

MIKOR MÓDOSÍTHATÓ JOGSZERŰEN A SZERZŐDÉS? – JOGALAPOK

- 1) ESETKÖR: **DE MINIMIS SZABÁLY**- Kbt. 141. § (2)-(3) bek.
 - 2) ESETKÖR: **MEGHATÁROZOTT KÖRÜLMÉNYEK FENNÁLLÁSA ESETÉN** - Kbt. 141. § (4)-(5) bek.
 - 3) ESETKÖR: **NEM LÉNYEGES SZERZŐDÉSMÓDOSÍTÁSOK** - Kbt. 141. § (6) bek.
- Több jogalap is hivatkozható, de elég egy is.

1. ESETKÖR - DE MINIMIS SZABÁLY

- Ellenérték növekedése - vagy több módosítás esetén azok nettó összértéke - **nem éri el** az alábbi értékek **egyikét sem** (**KONJUNKTÍV**)
 - a) az **uniós értékhatárt elérő értékű** eredeti szerződés esetén az **uniós értékhatárt**;
 - b) **szolgáltatás, árubeszerzés és építési vagy szolgáltatási koncesszió** esetén az **eredeti szerződés értékének 10%-át**, építési beruházás esetén az eredeti szerződéses érték **15%-át**;
- (Ellenérték csökkenhet is)
- módosítás **nem változtatja meg** a szerződés **általános jellegét**
 - Mással helyettesítik / alapvetően megváltoztatják a beszerzés fajtáját
- illeszkedik az **eredeti szerződés jellegéhez**.
- A szerződés értékének változásával jár, a szerződéses jogviszony több elemét érintő módosítás esetén a módosítás azon elemeire, amelyek az érték változásával összefüggenek.
 - Műszaki tartalom változása - OK
 - Szerződés időbeli hatályának kiterjesztése a folyamatos teljesítésű szolgáltatás esetén (tárgy kiterjesztése + ellenérték növekedés) – OK (ME), önmagában vagy elsősorban a szerződés időtartamának/teljesítési határidő meghosszabbítása miatt – NEM OK (KH)

1. ESETKÖR - DE MINIMIS SZABÁLY

Mi minősül a szerződés ellenértékének?

- Ellentmondó álláspontok
- Keretmegállapodás + keretmegállapodás alapján kötött egyedi szerződés
- Opcionális tételek és a tartalékkeret figyelembevételének problematikája

Álláspontok a gyakorlatban:

- **Közbeszerzési Hatóság:** ellenszolgáltatás az, amit az ajánlatkérő ténylegesen kifizetett vagy bizonyosan ki fog fizetni (múlt és jövő)
 - Opcionális rész nem vehető figyelembe a lehívást megelőzően, utána csak a lehívás mértékéig
 - Többszöri módosítás, csökkentés, majd növelés → **mindig az eredeti szerződésben** szereplő ellenszolgáltatás az alap
- **Miniszterelnökség:** az opció és tartalékkeret az ellenértékbe beleszámítódik, függetlenül azok lehívásától, hiszen a becsült értéknek is része.
 - Szerződéses érték vizsgálatának alapja mindig a nettó érték

2. ESETKÖR: MEGHATÁROZOTT KÖRÜLMÉNYEK FENNÁLLÁSA ESETÉN

➤ Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pont:

- Nem történik módosítás – feltételek automatikus (kiegészítés nem igénylő) módosulása
- Előre jelzett körülmények bekövetkezése (pl. tartalékkeret igénybevétele, opció lehívása, árindexálás)
- **Szigorúan vizsgált** a változás feltételeinek **egyértelmű, előre rögzített, mindenki számára megismerhető** volta → Hiányuk esetén nem alkalmazható jogszerűen a jogalap.

➤ Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pont:

- Konjunktív feltételek
- Újonnan felmerült munkák - nem szerepelnek az eredeti szerződésben
- Nem elegendő a munkálatok egészének összetettségére és nehézségére hivatkozni (C-385/02.)
- Főként **speciális technológia** alkalmazása esetén, ha gazdasági vagy műszaki okból nem létezik **reális alternatíva**
- Működésbeli összefüggést, akadályoztatást kell igazolni
- Új eljárás idő-és költségigénye önmagában nem elegendő, mint jelentős hátrány
- Előre nem láthatóság nem feltétel, nem vizsgálendő

2. ESETKÖR: MEGHATÁROZOTT KÖRÜLMÉNYEK FENNÁLLÁSA ESETÉN

➤ Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont:

- Előre nem láthatóságnak **elegendő csak az ajánlatkérő** oldalán fennállnia
 - Nem tekinthető ilyen körülménynek az eljárás időigénye/EV/jogorvoslat időigénye/AK mulasztásából eredő körülmények/nem kellően alapos előkészítésből fakadó körülmények
- Előre nem látható körülmény **bekövetkezik a szerződéskötés előtt is** (de ha még jogszerűen orvosolható az új körülmény, akkor azt meg kell tenni, pl. közbeszerzési dokumentumok módosításával) – DE lásd a D.71/8/2017. határozatban foglaltakat
- Tartalékkeret kimerülése esetén a **pótmunkák megrendelésének lehetséges** jogcíme (amennyiben a szükségességét az AK kellő gondossággal eljárva nem láthatta előre)
- Főszabály szerint **tervezői hiba esetén nem alkalmazható**, kivétel, ha az AK-től elvárható gondosság igazolt
- AK **kellő előrelátás mellett nem számolhatott** az adott körülmény változásával
- A módosítás „lényegessége” nem releváns; nem szükséges az ellenérték változása
- Nem változtathatja meg a **szerződés általános jellegét**
 - TILOS: Fő tárgy megváltoztatása (kivitelezés helyett kivitelezés és tervezés)/Szerződéses konstrukció megváltoztatása (szerződés típusa, átalánydíjas helyett tételes elszámolású stb.)/Szerződéssel létrehozandó eredmény (cél) megváltoztatása

3. ESETKÖR: NEM LÉNYEGES SZERZŐDÉSMÓDOSÍTÁSOK

➤ Eredeti szerződéses feltételektől **lényegesen eltérő érdemi feltételek** meghatározása

➤ Kbt. 141. § (6) bekezdés – **alternatív feltételek** – A módosítás mindig lényeges, ha

a) olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül **más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna;**

(D.235/2015. –a Kbt. 98. §-a és 115. §-a szerinti eljárások vonatkozásában miként értelmezendő)

b) a módosítás a szerződés **gazdasági (≠ pénzügyi!) egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg;** vagy

(D.361/2014. – ha a kötelezettségek kiterjesztésével párosul az ellenszolgáltatás növekedés, az egyensúly megmarad). KDB kimondta: A gazdasági egyensúly azt jelenti alapvetően, hogy a szolgáltatásért ennek megfelelő arányú ellenszolgáltatás jár. Idetartozik az áron kívül a szerződéshez kapcsolódó valamennyi mellékötelezettség, továbbá költség, díj, járulék, illeték. A gazdasági egyensúlyhoz valamennyi tényező együttes arányos egyensúlya szükséges.

c) a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt **ajánlattevői kötelezettséghez képest jelentős új elemre terjeszti ki.**

➤ Régi Kbt. 132. §-a szerinti szerződésmódosítási korlátok

A KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK MÓDOSÍTÁSA

D.62/14/2017. – Kbt. 141. § (2) bekezdés b) pont– (KH Elnöke - Földművelésügyi Minisztérium)

- Tárgy: **kivitelezési munkálatok szerverterem kialakítására**
- Teljesítés helye: 1016 Budapest, Mészáros utca 58/a., Szerverek ideiglenes elhelyezési helye: Kvassay úti irodaház (eredetileg nem ez lett volna, csak a helyszíni bejárás alapján vált szükségessé)
- Szerződéskötés: 2016.08.29., Helyszíni bejárás: 2016.09.07., Munkaterület átadás: 2016.10.10., Szerződésmódosítás: 2016.10.26.
- Az **ideiglenes elhelyezési helyen hűtés kiépítése** vált szükségessé a kivitelezés során, ez nem volt része az eredeti műszaki tartalomnak
- **KH Elnökének álláspontja:** A jogviszony egyéb (ellenértéken kívüli) elemeinek a módosítása, az új **beszerzési igény** miatt a szerződés **általános jellegét** megváltoztatta, mivel azt **egy teljesen új feladattal egészítette ki.**
- A KDB határozata értelmében az ideiglenes hűtés kialakítása a szerződés általános jellegét nem változtatta meg, jogszerű volt a jogalap alkalmazása, mivel **a munka szorosan kapcsolódott az eredeti munkához és mindkét feladat gépészeti munka volt.**

A KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK MÓDOSÍTÁSA

D.25/7/2017. - Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pont - (KH Elnöke - Simonfa Község Önkormányzata)

Hirdetményben: Azon gazdasági vagy technikai okok, illetve hátrányok vagy többletköltségek ismertetése, amelyek miatt a szerződő fél személye nem változhat: „*A szerződésszerű teljesítés során a Megrendelő olyan többletmunkákat rendelt meg, amelyek elvégzése szükségeszerű volt a jelenlegi kivitelezéssel egy időben. A szerződésszerű teljesítés sokrétűsége, valamint az igényelt többletmunka sokrétűsége miatt szükségeszerű volt az egyidejű munkavégzés, és célszerűségből ezeket a többletmunkákat a nyertes ajánlattevővel lehetett a leggazdaságosabban elvégezni.”*

AK álláspontja: Egy viszonylag szűk munkaterületen azonos munkanemekhez tartozó munkákat különböző kivitelezővel **nem lett volna célszerű elvégeztetni**, másrészt a többletmunka többsége (gépészeti szerelések, folyosó szint kiegyenlítés, belső nyílászárók elhelyezése, külső csapadékvíz elvezetés elkészítése) elvégzése szükséges volt a szerződés tárgyát érintő kivitelezés folytatásához, azok egymásra épültek. Az adott munkavégzések a gazdasági ésszerűség miatt, valamint a műszaki összetettség és a munkák egymásra épülése miatt nem valósíthatók meg további kivitelező egyidejű bevonásával.

Így elkerülhető volt egyes tételek többszöri felmerülése (pl. organizációs-felvonulási költségek)

A KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK MÓDOSÍTÁSA

D.25/7/2017. - Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pont - (KH Elnöke - Simonfa Község Önkormányzata)

KDB kimondta: Olyankor alkalmazható, amikor az eredeti szerződő féltől eltérő más személlyel való szerződéskötés ahhoz vezetne, hogy az **eredeti szerződő féltől beszerzett építési munka és a másik szerződő féltől beszerzett építési munka egymással nem férne össze, a működtetés és a karbantartás során pl. technikai nehézség jelentkezne.**

KDB megállapította a jogsértést, mivel nem került az bizonyításra, hogy az új munkák csak adott vállalkozóval voltak elvégezhetők **gazdasági vagy műszaki okból.** (azaz a ba) feltétel hiányzott)

- **gazdasági ok:** nem elegendő bemutatni, hogy az eljárásban a többi ajánlattevő magasabb áron vállalta volna a kivitelezést – a költséghatékonysági tényezőket a törvény a bb) alpontban veszi figyelembe
- **műszaki ok:** specialitás, meglévő berendezésekkel való együttműködés, felcserélhetőség – önmagában a munkák egymásra épülése nem alapozza meg

„...mind olyan munkák, amelyek **nem rendelkeznek olyan különleges műszaki jellemzővel, technikai sajátossággal, amely ne tenné lehetővé, hogy az eredeti szerződő féltől eltérő más gazdasági szereplő végezze el azokat, különös tekintettel arra, hogy nagy részük olyan új AK-i igényből származott, amely nem is kapcsolódott közvetlenül az eredeti szerződés tárgyát képező munkákhoz.** Továbbá a KDB álláspontja szerint **egyik építési munka sem igényelt olyan különleges építőanyagot vagy technológiát, amely ne lett volna helyettesíthető.**”

A KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK MÓDOSÍTÁSA

D.71/8/2017. – Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont – (KH Elnöke- Budapesti Gazdasági Egyetem)

A határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményezték !

Eljárás megindítása: 2016.06.14., Teljesítési határidő: 2016.10.30., Részhatáridő: 2016.08.25..
Ajánlattételi határidő: 2016. 07.01., Összegezés: 2016.08.22., Szerződéskötés: 2016.10.11.,
Eredményhirdetmény feladása: 2016.10.27., Szerződésmódosítás: 2016.10.28.

Szerződésmódosítás szerinti új határidők: 1. RH:2016.10.31., 2. RH: 2016.11.30., VH: 2017.08.25.

Felsőoktatási intézményben kellett kivitelezési feladatokat ellátni a képzés zavartalanságának biztosítása mellett.

Eljárás elhúzódása – különösen nyílt eljárásnál - **nem** tekinthető **előre nem látható** körülménynek. Továbbá **nem tekinthető előre nem láthatónak az sem**, hogy a **folyamatba épített ellenőrzés esetlegesen elhúzódik**.

A KDB megállapította, hogy a szerződésmódosítás indokaként felhozott körülmények – az ajánlatkérő felsőfokú oktatási alapfeladata, az oktatás zavartalan biztosításának igénye, a kivitelezés tanítási időszakon kívül való elvégzésének szükségessége - **az eredeti szerződés megkötésének időpontjában is fennálltak, tehát nem hivatkozhat az AK előre nem látható körülményekre.**

A KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK MÓDOSÍTÁSA

D.996/2/2016. – Kbt. 141. § (4) bekezdés ca) pont – (KH Elnöke- Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság)

- Ajánlatkérő portaszolgáltatásra kötött szerződés időtartamát több alkalommal meghosszabbította, ehhez kapcsolódóan növelte a díjat is
 - Eredeti időtartam: 2015.06.01.-2016.05.31., óradíj:2.025.-Ft/óra/fő
 - 1. sz. módosítás: 2016.07.30., díj: szerződéses értéket 2.916.000.-Ft-tal emelte meg
 - 2. sz. módosítás:2016.08.30., díj: szerződéses értéket 1.506.600.-Ft-tal emelte meg
 - 3. sz. módosítás: 2016.10.29., díj: szerződéses értéket 2.916.000.-Ft-tal emelte meg.

Indok: Portaszolgálat ellátása a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság budapesti telephelyein” tárgyban nyílt közbeszerzési eljárást folytat le. A 2016. július 1-jei ajánlattételi határidőre, a nagyszámban benyújtott ajánlatokra, valamint azok elbírálásának határidejére tekintettel új szerződéskötésre nem kerülhetett sor, ezért szükségessé vált a korábbi szerződés módosítása.

- **KH Elnöke:** A határozott időtartamú szerződések esetén a szerződés meghatározott időpontban történő lejáratával számolni kell, következésképpen a határozott időtartam letelte után felmerülő, az eredetileg a szerződés tárgyát képező mennyiségen vagy feladaton felüli szükséglet álláspontja szerint új beszerzési igénynek minősül.
- **KDB szerint továbbra sem módosítható a szerződés időbeli hatálya, ha a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyet az ajánlatkérő kellő gondosság mellett előre láthatott**

A KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK MÓDOSÍTÁSA

D.561/17/2017. – Kbt. 141. § (4) bekezdés b) és c) pontja – (KH Elnöke- BKK Budapesti Közlekedési Központ Zrt.)

A határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményezték !

AK – 80 millió Ft-os bírság, T-Systems Magyarország Zrt. -70 millió Ft-os bírság

Tárgy: Jegykiadó-automaták (TVM: Ticket Vending Machine) szállítása, telepítése és üzemeltetése”

Szerződésmódosítás I.: tárgya a Fő Projektszerződés tárgyához képest az AK új **beszerzési igényét** képező **díjtermék értékesítési csatornának a létrehozása és üzemeltetése** volt. Az új **webes értékesítési csatorna** és a Fő Projektszerződés tárgya szerinti TVM értékesítési csatorna az AK díjtermékeinek értékesítését teszi lehetővé. Ilyen értékesítési csatorna még az AK jegy- és bérletpénztárai is. Ezen **értékesítési csatornák céljukat illetve funkciójukat tekintve azonosak**, hisz mindegyik célja és funkciója a díjtermékek értékesítése és az ezzel kapcsolatos fizetési tranzakciók lebonyolítása, adminisztrálása. Az értékesítési csatornák az ajánlatkérő háttérrendszerével szükségszerűen kapcsolatban vannak. **Ebből azonban nem következik az, hogy az egyes értékesítési csatornákat kizárólag egymás rendszerébe integrálva lehetséges kizárólag kifejleszteni.**

TVM és a webes értékesítési rendszer között alapvetően nincs szükségszerű műszaki többletkapcsolat, tehát egymástól függetlenül is kifejleszthetők lettek volna, nem kellett volna a TVM moduljaként kifejleszteni. - ez AK döntése volt, ezzel a versenyt maga zárta ki – nem áll meg a Kbt. 141. § (4) bek. b) pontja, mert mástól is beszerezhető lett volna.

A KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK MÓDOSÍTÁSA

D.561/17/2017. – Kbt. 141. § (4) bekezdés b) és c) pontja – (KH Elnöke- BKK Budapesti Közlekedési Központ Zrt.)

A határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményezték !

Szerződésmódosítás II: A felek a Költségkompenzációs Megállapodás jogszerűsége tekintetében hivatkoztak a Kbt. 141. § (4) bekezdésének c) pontjában foglaltak fennálltára.

Az ajánlatkérő kellő gondossággal előre nem látható körülményként **az eltömítéses esetekből fakadó csökkentett funkciójú TVM-ek kirívóan magas számát** jelölték meg.

A műszaki leírás szerint a TVM-el kapcsolatban ajánlatkérői elvárás volt, hogy az „érmebedobó és bankjegy elfogadó nyílások **eltömítésének lehetősége legyen megakadályozva**, ezen nyíláson keresztül **ne lehessen hozzáférni a gép belsejében lévő berendezésekhez** (kiemelten a zárszerkezethez és az érme és bankjegy készletekhez). Továbbá meg kell akadályozni, hogy akár a befogadáskor akár a visszaadáskor a pénz útjába olyan eszköz kerülhessen, amely gátolja a bankjegy vagy érme befogadását vagy visszaadását abból a célból, hogy ezek után illetéktelenek az így összegyűlt bankjegyekhez vagy érmékhez hozzáférhessenek.” A kérelmezett ajánlatában érvényesen **kizárólag ezen funkcióval rendelkező TVM-et ajánlhatott meg.**

Megállapítható, hogy az ajánlatkérő eleve számolt az eltömítéses helyzettel, hisz a beszerzési igényének műszaki tartalma szerint olyan TVM készülékeket kellett volna szállítania kérelmezettnek, mely „eltömíthetetlen”.

A KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK MÓDOSÍTÁSA

D.24/22/2017. – Kbt. 132. § (1) bek. b) pont - (KH Elnöke- Fonyódi Városfejlesztési és Városüzemeltetési Nonprofit KKft.)

Egy kis emlékeztető:

132. § (1) A felek nem módosíthatják a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésnek a felhívás, a dokumentáció feltételei, illetve az ajánlat tartalma alapján meghatározott részét, ha

a) a módosítás olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét, vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna; vagy

b) a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg; vagy

c) a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest új elemre terjeszti ki.

A KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK MÓDOSÍTÁSA

D.24/22/2017. – Kbt. 132. § (1) bek. b) pont - (KH Elnöke- Fonyódi Városfejlesztési és Városüzemeltetési Nonprofit KKft.)

A szerződésben és részét képező ajánlatban, műszaki leírásban foglaltaktól eltérő, alacsonyabb színvonalat képviselő anyagokkal történő teljesítés.

A felek között a teljesítés vonatkozásában egyetértés volt, az ajánlatkérő a teljesítést elismerte, az átadás-átvételi eljárásról készített jegyzőkönyv szerint a felek egybehangzó nyilatkozata: **a teljesítés szerződés szerint elvárt minőségben készült el, anyagminőségre vonatkozó eltérést nem rögzítettek. Az eredetileg meghatározott vételár került kifizetésre.**

Eltérések: eredetileg megajánlott rozsdamentes anyagok helyett - a helyszíni szemlén megállapítottak szerint – korrodálódó anyagokat építettek be, pl. rozsdamentes acélcső helyett vízvezeték, rozsdamentes fűvókák helyett sárgaréz fűvókák, HDPE műanyag helyett PVC csövek kerültek beépítésre.

A KDB megállapította, hogy ezek az anyageltérések gyengébb minőséget eredményeztek, a szerződéses ellenérték azonban nem került csökkentésre - az a tény, hogy az előírt/megajánlott anyag(minőségtől) gyengébb minőségű anyag került beépítésre, s ezen minőségbeli csökkentést az ellenszolgáltatás csökkentése nem kísérte, **az önmagában megbillenti a gazdasági egyensúlyt a nyertes ajánlattevőként szerződő fél felé.**

A KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK TELJESÍTÉSE

Ellenőrzés során feltárt jogsértések:

➤ Az alvállalkozói bejelentések elmaradása és/ vagy az alvállalkozókra vonatkozó kizáró okok hatálya alá nem tartozásról szóló nyilatkozatok megtételének az elmaradása

➤ Alvállalkozói kör jogsértő meghatározása

Alvállalkozói minőségéhez három feltétel együttes fennállása szükséges:

1. a szerződés teljesítésében az ajánlattevő által bevontan való részvétel,
2. a szerződés teljesítésében közvetlenül való részvétel,
3. kivételi körbe nem tartozás.

➤ Ajánlatkérő dokumentálási és ellenőrzési kötelezettsége teljesítésének elmulasztása

➤ Az eredeti szerződéstől történő olyan fokú eltérés a szerződés teljesítése során, amely lényegében jogellenes szerződésmódosítást valósított meg.

➤ Kifizetésekre vonatkozó szabályok megsértése

➤ Nyilvánosság követelményének megsértése (szerződés, teljesítésre vonatkozó adatok)

▪ **D.340/7/2017.** (KBA-n való közzététel elmulasztása) – bírság: 900 eFt

▪ **D.205/21/2017.** (Szerződésmódosításról szóló tájékoztató közzétételének elmulasztása) – bírság: 2 mFt

A KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK TELJESÍTÉSE - JOGESETEK

D.226/15/2017. – régi Kbt. 128. § (2) bek., 306/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § (1) bek. b), c) és f) pontjai – (KH Elnöke- Ipoly Erdő Zrt.)

Ügyben érintett alvállalkozó: Munkavédelmi, tűzvédelmi, környezetvédelmi koordinátor

Amennyiben valamely gazdasági szereplő a felhívásban, a dokumentációban, illetve a vonatkozó releváns jogszabályokban, valamint a közbeszerzési szerződésben a **beszerzés tárgyaként, illetve ebből fakadó szerződéses kötelezettségként nevesített feladatot, vagy annak szerves részét képező részfeladatot lát el, a szerződés teljesítésében való közvetlen részvétele megvalósul.**

Építési beruházás esetén a **közvetlen részvétel fennállásához egy tevékenységnek nem kell a szerződésben nevesített főtárgyak (pl. kivitelezés) valamelyike szerinti feladatnak lennie,** elegendő, ha az adott gazdasági szereplő valamely szerződéses kötelezettséget teljesít a nyertes ajánlattevő megbízása /megrendelése alapján.

Az alvállalkozói minőség megítélésénél is érvényesül az az általános jogelv, hogy a szerződéseket nem alakításuk, illetve elnevezésük, hanem a **szerződés tényleges tartalma,** különösen az előírt és teljesített kötelezettségek alapján kell megítélni, így **nincs jelentősége annak, hogy egy feladat elvégzésére alvállalkozói, vagy keretszerződés elnevezésű, illetve utóbbi alapján kötött egyedi megállapodás alapján került sor.**

A KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK TELJESÍTÉSE - JOGESETEK

D.163/17/2018. – Kbt. 138. § (2) bekezdése – (KH Elnöke- Nemzeti Kommunikációs Hivatal)

AK-t nem bírságolta a KDB, csak I. rendű kérelmezőt (Network 360 Reklámügynökség Kft.) – 5 millió Ft

Nem elfogadható azon jogértelmezés, mely szerint a keretmegállapodásos eljárás második részében kötött esetlegesen több szerződés teljesítése során csupán egy esetben elegendő bevonni az adott alkalmasságot igazoló gazdasági szereplőt, hisz a szerződés teljesítésére való alkalmasságát éppen a gazdasági szereplő kapacitásának bevonásával igazolta, s az ajánlati kötöttsége is olyan teljesítés vonatkozásában állt be, mely az adott gazdasági szereplők alvállalkozói bevonását feltételezi.

A tényállásban rögzített módon az 1. rendű kérelmezett a kutatási feladatok tekintetében alvállalkozóként nem az alkalmasságot igazoló gazdasági szereplőt vette igénybe. A Szerződés teljesítésekor az 1. rendű kérelmezett a kutatási feladatok elvégzése tekintetében **az alkalmasságot igazoló gazdasági szereplő alvállalkozóként történő bevonása csak a Kbt. 138. § (2) bekezdésének második mondatában foglaltak esetén lett volna mellőzhető.**

A KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK TELJESÍTÉSE - JOGESETEK

D.174/10/2017. – régi Kbt. 128. § (2) bekezdése – (KH Elnöke- Jászberényi Szent Erzsébet Kórház)

KDB a kérelmezettel (Silver Wood-IT Kft.) szemben állapította meg a jogsértést és szabott ki bírságot (50 eFt)

Önmagában az, hogy egy gazdasági szereplő az eszköz forgalmazójának minősül, még nem eredményezi feltétlenül a kivételi körbe tartozását, amennyiben ezen gazdasági szereplő vonatkozásában bizonyított, hogy olyan tevékenységeket is ellátott, melyet külön megrendelés alapján végez, és a szerződés teljesítésében az ajánlattevő általi bevonás következtében közvetlenül is részt vesz.

Hármas feltételrendszer vizsgálata: Egyrészt az egyéb érdekelt a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött **szerződés teljesítésében vett részt**, ugyanis a szerződés tárgyát képező egyik tevékenységet végezte el, **telepítette a DX-D 400 típusú röntgen készüléket**. Másrészt az egyéb érdekelt a kérelmezett által bevontan vett részt a szerződés teljesítésében, ugyanis a **készülék telepítését a kérelmezett (azaz az ajánlattevő) rendelte meg az egyéb érdekelttől**, továbbá az egyéb érdekelt által a **kérelmezett részére kiállított számlát a kérelmezett egyenlítette ki**. Harmadrészt az egyéb érdekelt a szerződés teljesítésében **közvetlenül vett részt** azzal, hogy a **szerződés teljesítésének helyén végezte a szerződés tárgyát képező egyik tevékenységet, telepítette a készüléket**.

A KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK TELJESÍTÉSE - JOGESETEK

D.283/30/2017. – régi Kbt. 128. § (2) bekezdése – (KH Elnöke - BKK Budapesti Közlekedési Központ Zrt.), Kérelmezett: KÉSZ Építő és Szerelő Zrt. és a WIS HOLDING Zrt.

- A bejelentés **kizárólag írásban** történhet.
- A bejelentésnek és a nyilatkozatnak a **címzettje** az **AK** kell, hogy legyen.
- A **bejelentéssel együtt kell nyilatkozni** az igénybe venni kívánt alvállalkozók kizáró okok hatálya alá tartozásáról. Az együttség jogszabályi követelménye abban érhető tetten, hogy **egyidejűleg kell megtenni a bejelentést és a nyilatkozatot**. Ez azonban **nem jelenti a feltétlen egy okiratba foglalást, bármely** a 2011. évi Kbt. 35. § (1) bekezdésében meghatározható **módon** lehetséges a nyilatkozat megtétele **akár külön-külön okiratban is**. Pl. építési naplóba történő bejegyzéssel, vagy akár a számlák mellékletét képező alvállalkozói nyilatkozatba foglaltan. (Egyidejűség - **D.189/19/2017**)
- A bejelentés és a nyilatkozat **nem lehet általános. Nem elfogadható** olyan bejelentés és nyilatkozat, mely alapján **pontosan nem meghatározható a gazdasági szereplő**.
- A 2011. évi Kbt. nem tartalmaz arra vonatkozó rendelkezést, hogy abban az esetben, ha az alvállalkozói szerződést – megrendelői oldalon – több gazdasági szereplő ajánlattevő köti meg, akkor a fent hivatkozott közbeszerzési kötelezettség melyik nyertes ajánlattevőként szerződő felet terheli. – azaz bármelyik nyertes ajánlattevőként szerződő fél joghatályosan teljesíthette volna.
- Ha a gazdasági szereplő által végzett munka az ajánlattevő által kötött **közbeszerzési szerződés teljesítéséhez nélkülözhetetlen**, úgy ezen gazdasági szereplőt a Kbt. szerinti alvállalkozónak kell tekinteni.

A KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK TELJESÍTÉSE - JOGESETEK

D.324/13/2017. – régi Kbt. 128. § (2) bekezdése – (KH Elnöke - Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata)

A KDB az ajánlatkérő és a kérelmezettek egybehangzó nyilatkozata, valamint a becsatolt szerződések, számlák, teljesítési igazolások tartalma alapján megállapította, hogy a kezdeményezésben alvállalkozóként hivatkozott, az ajánlatkérő és a kérelmezettek által pontosan megjelölt 21 gazdasági szereplő **nem a kérelmezettek (azaz az ajánlattevők) alvállalkozójaként vettek részt a teljesítésben. A szub-alvállalkozó, azaz a teljesítés során az ajánlattevő valamely bejelentett alvállalkozójának alvállalkozójaként részt vevő gazdasági szereplő bejelentése és a rá vonatkozó nyilatkozat megtétele nem kérhető számon az ajánlattevőn.**

D.270/16/2017.- régi Kbt. 128. § (2) bekezdése – (KEHI- Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.)

A KDB nem fogadta el a kérelmezettek azon érvelését, mely szerint a Kbt. 58. § (3) bek.-e szerinti nyilatkozattal a jövőre nézve teljesítették valamennyi teljesítés során igénybe venni kívánt alvállalkozó tekintetében a kizáró okok hatálya alatt nem állásra vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettséget, mivel ez egy, az **ajánlattételi határidőig megteendő általános nyilatkozat**, míg a Kbt. 128. § (2) bek.-e második mondata **kifejezetten a teljesítés során írja elő a nyilatkozattétel kötelezettségét.**

A KDB ugyancsak nem tartotta helytállónak a kérelmezettek azon előadását, mely szerint az AK részére benyújtott **alvállalkozói szerződésekben tett alvállalkozói nyilatkozatokkal** teljesült a Kbt. 128. § (2) bek. második mondata szerinti nyilatkozattételi kötelezettség, mivel azt a **nyertes ajánlattevőnek kell megtennie az ajánlatkérő részére, nem pedig az alvállalkozónak a nyertes ajánlattevő, mint vállalkozó felé. (DE – Kbt. 138. § (3) bek.-e már lehetővé teszi az AV közvetlen nyilatkozatát)**

TOVÁBBI JOGESETEK

D.162/36/2018.- Kbt. 138. § (3) bek.

D.535/10.2017.- Kbt. 138. § (3) bek.

D.672/6/2017.- Kbt. 142. § (2) bek. b) pont

D.227/29/2017.- régi Kbt. 128. § (2) bek.

D.86/9/2017. - Kbt. 141. (1), (6) bek.

D.401/25/2017. – Kbt. 132. § (2) bek. b) pont

Szakmai blogok

Közbesz Blog – www.kozbesz.com

Jogadó Blog - Szakértői vélemények közérthetően www.jogado.hu

Témák

- Adatvédelem
- Bánya- és energiajog
- Bizalmi vagyonkezelés
- Cégjog
- Fogyasztóvédelem és e-kereskedelem
- Ingatlan
- Környezetvédelem és hulladékgazdálkodás
- **Közbeszerzés**
- Követeléskezelés
- Magánszemélyek adózása
- Munkajog
- Számlázás, bizonylatolás

Dr. Szabó Andrea

ügyvéd, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
H-1036 Budapest, Bécsi út 52. II. emelet 6-7.
andrea.szabo@ecovis.hu

